

slabo poznata zbog prostranih šumskih zajednica, koje ne odgovaraju danjim leptirima, koji zahtijevaju toplinu i svjetlo. Nakon toga je u dva maha istražio sjeveroistočnu Bosnu iz istih razloga slabo poznatu, koja je uglavnom nizinska, dok *Rhopalocera* obitavaju većinom brežuljkasta i montana područja. Tako je on prvi upotpunio sveukupnu faunu danjih leptira Bosne i Hercegovine. Jedna karakteristika Sijarićeva terenskog rada bila je sakupljanje svega što mu je došlo pod ruku (bolje rekuć u mrežu) bez obzira na posebno rijetke vrste, što je dakako od velike vrijednosti za ispravno prosuđivanje učestalosti neke vrste ili podvrste na određenom području. Jedna druga korisna karakteristika njegovih publikacija bile su uvijek prisutne skice ili karte opisanih područja s unesenim oznakama nalazišta, što veoma olakšava s jedne strane praćenje teksta, ali ujedno prikazuje karakter rasprostranjenosti bolje nego bilo kakvo točno opisivanje.

Godine 1984. bilo mu je povjereno da za Crnogorsku Akademiju znanosti i umjetnosti priredi 1. svezak "Faune Durmitora" *Rhopalocera*, na kojem su sudjelovala četiri specijalista, a za obilježavanje pojedinih biljnih zajednica dr. R. Lakušić.

No koliko god ta Sijarićeva zoogeografsko-faunistička i ekološka istraživanja *Rhopalocera* BiH bila od bitne važnosti za Bosnu i Hercegovinu i za poznavanje odnosa živih bića i okoline, ipak ono po čemu ga je znanstveni svijet najprije upoznao je taksonomsko razdvajanje nizinske *Coenonympha tullia lorkovici* Sijarić et Carnelutti, 1974. od planinske *C. rhodopensis* Elw. na Balkanskom poluotoku. Proučavajući, naime, ekološke prilike jednog i drugog taksona primjetilo je njegovo izvježbano oko da su njihovi ekološki odnosi toliko različiti da se ne mogu razmjenjivati na kratkom razmaku između zimi poplavljenog Livanjskog polja i samo sto metara viših kserofitnih planinskih pašnjaka Staretine, sve do preko 2300 m visine. Taj su Sijarićev nalaz istaknuli pod njegovim imenom autori najpoznatijeg, diljem Europe raširenog lepidopterološkog vodiča L. G. Higgins i N. D. Riley (*A Field Guide to the Butterflies of Britain and Europe*, 4th Ed., 1980: 308), čime je ime Sijarića ušlo isti čas u svjetsku taksonomsku literaturu.

Šest je Sijarićevih radova tiskano na engleskom jeziku, a dva na njemačkom, dok skoro svi znanstveni radovi sadrže sažetke na engleskom ili njemačkom jeziku. Šteta da nijednu raspravu nije poslao u neki poznatiji srednjoeuropski časopis.

Sijarić je bio izvanredno plodan pisac: 60-tak znanstvenih radova nalazi se u prikazu J. Carneluttija u časopisu *Natura Croatica* Vol. 3(2) pp. 95-184., 1994.

Rizo je ostavio duboki trag u povijesti svoje domovine i u srcima svojih prijatelja.

Z. Lorković, Zagreb

## DRUŠTVENE VIJESTI

## NEWS AND REPORTS

**Simpozij u počast Zdravka Lorkovića - Symposium in Honour of Zdravko Lorković** - održan je u Zagrebu od 6. do 8. studenoga 1995. god., u godini njegove 95. obljetnice rođenja i 70. godina rada u biološkim znanostima.



Akademik Zdravko LORKOVIĆ predaje na Simpoziju.  
(Snimio: B. Britvec)

Na inicijativu Hrvatskoga entomološkog društva okupilo se u organiziranju skupa jedanaest hrvatskih znanstvenih ustanova i udruga: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Razred za prirodne znanosti, Hrvatsko biološko društvo, Hrvatsko prirodoslovno društvo, Hrvatsko ekološko društvo, Hrvatsko entomološko društvo, Biološki odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za biologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za poljoprivrednu zoologiju Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski prirodoslovni muzej i Hrvatski odbor projekta "Čovjek i biosfera".

Otvaranje skupa u Staroj gradskoj vijećnici pozdravili su brojni gosti i prijatelji koji su prigodnim riječima i predajom darova čestitali profesoru Zdravku Lorkoviću. Ženski zbor Slovenskog doma u Zagrebu otpjevao je nekoliko pjesama. Podsjetio bih na riječi koje sam uz čestitke i najbolje želje prof. Zdravku Lorkoviću uputio i sudionicima Simpozija uz dobrodošlicu i želju da susret bude poticaj i ohrabrenje za novi rad: *Sadržaj (Zbornika) ukazuje na svu složenost i interdisciplinarnost u traženju odgovora na neizmjerljivi broj pitanja. Svojim neumornim radom, zamišljiva i suradnjom, profesor Zdravko Lorković pomaže nam svima. Na ovom Simpoziju, uz njegovo aktivno sudjelovanje, tragat ćemo i dalje za odgovorima iz složenog sustava Prirode. Podsjetit ćemo se njegovog doprinosa znanosti u svijetu i Hrvatskoj.*

U radu skupa sudjelovalo je više od 100 sudionika, kao i brojni gosti. Sudjelovali su ugledni inozemni entomolozi: Iz Austrije (H. Malicky); Japana (K. Ito); Makedonije (V. T. Krpač i B. Mihajlova); Njemačke (S. Wagnen); Poljske (A. W. Skalski) i Slovenije (M. Bagola, J. Carnelutti, B. Drovenik, I. Kos, V. i V. Masten, S. Matvejev i T. Novak). Iz Mađarske je trebao doći Z. Varga ali je javio da je imao prometnu nesreću. Nažalost, treba zabilježiti da je Andrzej W. Skalski, koji je na Simpoziju u čast profesora Lorkovića opisao i imenovao novu fosilnu vrstu leptira (*Oegoconites lorkovici*), umro već 1996. god. (Nota lepid. 20(1/2): 137-144, 1997).

Ukupno je 174 autora i suautora prijavilo predavanja i priopćenja. Održano je 10 plenarnih predavanja i 39 usmenih priopćenja po sekcijama, a na posterima je prikazano 35 priopćenja o kojima je raspravljeno na posebnim sjednicama. Prije skupa, kao i nakon skupa, o radu i obljetnicama profesora Lorkovića ili o skupu, objavljeno je nekoliko članaka (BRITVEC, B., 1995; Glasnik zaštite bilja 18(4): 196-198. i 211-213.; EITSCHBERGER, U., Atalanta, 1995, 26(1/2): 1-2; KUČINIĆ, M., 1996, Natura Croatica 5(4): 383-384.; M.M. (MACELJSKI, M.) 1995, Glasnik zaštite bilja 18(6): 353-354); ŠERMAN, D. et al., 1995, Periodicum biologorum 97(4): 257-271.).

Zanimljiv je broj održanih priopćenja po sekcijama (u zagradi entomološke teme): plenarna predavanja: 10 (5); genetika, evolucija: 22 (4); fauna, flora, biogeografija: 19 (10); ekologija: 23 (4); sistematika: 7 (1); ostale teme 13.

Slavljenik, profesor Zdravko Lorković, bio je i aktivni sudionik Simpozija, održao je zaključno predavanje simpozija: *Vitalnost nasuprot sterilnosti interspecijskih F1 hibrida* nakon kojeg se razvila šira i plodna diskusija uz sudjelovanje profesorovih bivših učenika i suradnika, od kojih nekoliko i danas s njim aktivno surađuje.

Predzadnjeg dana popodne prikazane su nove multimedijske tehnologije (WWW, CD-ROM, Video) te je održan dobro posjećen Okrugli stol na temu: Nove multimedijske tehnologije u biološkim znanostima. T. Nikolić je prikazao web stranice Botaničkog instituta u Zagrebu o hrvatskim servisima biodiverziteta i zaštite okoliša. B. Milošević je govorio o novim tehnologijama i nekim mogućnostima primjene (projekti ETI/UNESCO i drugi).

Uz pokrovitelja skupa, Gradsku skupštinu Grada Zagreba, održavanje skupa financijski su pomogli: Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Končar elektronika i informatika d.d., Bc institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja d.d., Šumarski institut Jastrebarsko, kao i Hrvatski prirodoslovni muzej, Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske, Hrvatsko biološko društvo, Hrvatsko entomološko društvo, Rado & Straus d. o. o. i entomolog g. K. Ito (Japan), a svojim su radom pomogli brojni volonteri i studenti. Hrvatsko je biološko društvo kao glavni organizator izdalo Zbornik sažetaka priopćenja na 143 str., ISBN 953-6241-02-1, (ur. Nikola Ljubešić).

Upoznavanju, druženju i izmjeni iskustava pomogli su i domjenak održan prvoga dana u Staroj gradskoj vijećnici, kao i društvena večera kod "Starog fijakera". Organizacijski je odbor prebrodio poteškoće koje su se javile u zadnjem času (iznenadni izbori za Gradsku skupštinu, promjene dvorana).

Rezultat su održanog znanstvenog skupa radovi koji su objavljeni ili će biti objavljeni u časopisima Periodicum biologorum, Natura Croatica, Entomologia Croatica i drugima. Iskustva koja ostaju mladim sudionicima skupa još su jedan doprinos ovakvog interdisciplinarnog skupa, za koji nam je povod dao svojim izuzetnim radom profesor Zdravko Lorković.

B. Milošević, Zagreb

## XX. međunarodni entomološki kongres, Firenca, 25. - 31. VIII. 1996.

U cilju okupljanja i suradnje velikog broja entomologa, još je 1910. godine organiziran prvi svjetski entomološki kongres u Bruxellesu. Slijedili su kongresi u Oxfordu, Zürichu, Parizu, Ithaci (SAD), Madridu, Berlinu, Stockholmu, Amsterdamu, Montrealu, Beču, Londonu, Moskvi, Canberri, Washingtonu, Kyotu, Vancouveru, Hamburgu i Bejingu. Ovom, dvadesetom kongresu, prisistvovalo je oko 5000 sudionika - entomologa iz blizu stotinu različitih zemalja.

Bilo je prijavljeno više od 3000 priopćenja, od čega oko polovica otpada na postere. Priopćenja su bila svrstana u slijedeće sekcije:

1. Sistematika i filogenija; 2. Biogeografija i biodiverzitet; 3. Morfologija i ultrastruktura; 4. Reprodukcijska i razvoj; 5. Biologija stanice, fiziologija i biokemija; 6. Neuroznanosti; 7. Imunitet kod kukaca; 8. Genetika i evolucijska entomologija; 9. Molekularna biologija i genetsko inženjerstvo; 10. Ekologija i dinamika populacije; 11. Entomologija specijalnih sredina; 12. Etologija; 13. Socijalni kukci; 14. Apidologija i dudov svilac; 15. Poljoprivredna entomologija; 16. Šumarska entomologija; 17. Entomologija tropa; 18. Urbana entomologija i entomologija uskladištenih proizvoda; 19. Ekologija pesticida, rezistentnost i toksikologija; 20. Entomofagni kukci i biološko sibživanje; 21. Opća i primijenjena patologija kukaca; 22. Integrirana zaštita bilja; 23. Medicinska i veterinarska entomologija; 24. Entomologija za treće tisućljeće.

Hrvatski su entomolozi sudjelovali sa slijedećim priopćenjima - posterima:

R. Dobrinčić i J. Igrc Barčić prikazale su utjecaj subletalnih doza kemijskih insekticida na učinkovitost kemijskih insekticida;

K. Žanić, J. Igrc Barčić i S. Kačić prikazale su vrste i brojnost zlatooka (Chrysopidae) u dalmatinskim maslinicima;

E. Raspudić i M. Ivezić iznijele su podatke o kalifornijskom tripsu;

M. Ivezić, E. Raspudić i D. Horvat prikazali su intenzitet pojave kukuruznog moljca u posljednja tri decetljeća u Hrvatskoj;

I. Kalinović, J. Martinčić, V. Ilić i V. Guberac izložili su podatke o insekticidnosti nekih biljnih tvari na štetnike u uskladištenim proizvodima;

S. Leiner i F. Perović prikazali su vertikalnu distribuciju Symphyta na Velebitu, a

F. Perović i S. Leiner index Symphyta Hrvatske.

M. Maceljski, Zagreb

X. godišnja skupština Hrvatskoga entomološkog društva održana je u Zagrebu 4. svibnja 1996. god. u Šumarskom domu.

Skupštinu je u 10.40 otvorio predsjednik Bogomir Milošević. Sudionici su odali počast umrlim članovima društva i braniteljima i žrtvama Domovinskog rata. Od 116 članova nazočan je bio 31 član te su u skladu sa Statutom, prije nastavka, održana tri tematska predavanja:

- Bogomir Milošević: Biološka raznolikost i biosistematika - danas i u budućnosti;

- Milan Maceljski: Štetne pridošlice u hrvatskoj entomofauni;

- Branko Britvec: Arnošt Grund (1866 - 1929) - kazališni komičar i redatelj, lepidopterolog i filatelist.

Nakon tih zanimljivih referata u 12.40 nastavljen je rad skupštine prema dnevnom redu koji je dostavljen članovima uz pozive. Prihvaćen je Poslovnik i u radno predsjedništvo izabrani su Nada Grgurić i Ivan Mikloš, a za zapisničara Snježana Vujčić-Karlo.

Izvještaj o radu za razdoblje od 1993. do 1996. bio je ranije dostavljen članovima. U tom je razdoblju umrlo je 8 članova (Milena Dakić-Šket, Dinko Bajić, Katarina Opalički, Duško Brnetić, Vojislav Srdoc, Jure Žderić, Anđelka Jelić i Ivan Žuvić). Ispisao se jedan član. Primljeno je 11 novih članova. Ukupno društvo ima 112 redovnih članova i 4 počasna. Oko 30% je umirovljenika. Imamo 42 agronoma, 38 biologa, 20 šumara, 8 veterinaru i medicinaru i 4 ostalih struka. Dva su člana akademici i 43 su doktori i magistri. Upravni je odbor održao 9 sjednica i obavio sve propisane poslove - usvojen je pročišćeni tekst Statuta, pribavljeno rješenje o novom razvrstavanju djelatnosti i otvoren je devizni račun kod Zagrebačke banke. U Osijeku je 5. ožujka 1993. god. osnovana podružnica koja je uspješno djelovala organiziranjem tematskih predavanja. U financiranju društva bilo je znatnih poteškoća jer se pripomoć Ministarstva znanosti i tehnologije smanjivala ili je znatno kasnila te je npr. za aktivnost u 1995. god. doznačena tek 28. prosinca 1995. god. (4.925 kn). Predstavnici društva sudjelovali su u radu Hrvatskoga prirodoslovnog društva (Veliko vijeće: P. Durbešić i B. Milošević; Malo vijeće: P. Durbešić). U izvještaju se dalje navodi da je